

Mária Jančová

Záverečná správa – rezidencia v Českém Krumlove

Na rezidenciu do Egon Schiele Art Centra som prišla v septembri. Vďaka stále miernemu a prajnému počasiu som mohla takmer každý deň tráviť čas pri vode – či už priamo pri rieke, alebo v tichom pozorovaní jej odrazov na stenách apartmánu. Tento každodenný rituál, návrat k vode ako k pohyblivému zrkadlu priestoru, mi otvoril nový spôsob premýšľania o vode a jej povrchu – o vode ako o entite, ktorá je zároveň hranicou i médiom, obrazom i pamäťou.

Práve táto skúsenosť, plynutie času pri vode, sa stala jedným z hlavných impulzov mojej práce počas rezidencie. Umožnila mi znovu uvažovať o vodnej hladine ako o nositeľke vrstiev – fyzických, pamäťových, akustických – a prepojiť ich s mojím dlhodobým záujmom o rezonanciu a efemérnosť materiálu.

Počas rezidencie som sa zamerala na experimentovanie s novými technickými a materiálovými postupmi pri tvorbe komponentov pre DIY strunové nástroje. V tomto prípade som nadväzovala na diplomovú prácu - výrobu objektov - strunových nástrojov. Teraz som však mala možnosť experimentovať a nezameriavať sa na konkrétne dielo ale na jeho aspekty - odlišné tvary a odlišné druhy hliny. Skúmala som, ako keramické časti môžu prispieť k rozšíreniu rezonancie a k jemnejším prechodom medzi zvukom a materiálom.

Spojila som sa s miestnou keramičkou, s ktorou som konzultovala rôzne druhy ílu a ich reakcie pri vypaľovaní. Získala som niekoľko vzoriek miestnej hliny, s ktorými som experimentovala – zaujímala ma najmä ich schopnosť reagovať na tlak, vibráciu a teplotu. Niektoré komponenty som vypálila priamo v jej peci a následne testovala ich akustické vlastnosti. Tento proces som chápala ako formu dialógu medzi dvoma remeslami – hudobnou stavbou a keramickou tvorbou – ktoré sa vzájomne dotýkajú prostredníctvom rytmu, opakovania a telesnosti. Viac som sa zameriavala aj na možnosti inštalácie jednotlivých objektov, skúmania ako fungujú napríklad nainštalované vo vode alebo tekutinách

Druhá línia mojej práce sa sústredila na obraz a jeho vzťah k času. Kontaktovala som ateliér **Siedel**, ktorý mi láskavo umožnil využívať ich fotokomoru. Vrátila som sa tak po štyroch rokoch k starým fotografickým technikám vyvolávania – k pomalosti, k vrstveniu a k neistote výsledku. Pracovala som so starým archívnym fotopapierom, ktorý niesol stopy predchádzajúcich procesov, a experimentovala som s vyvolávaním série obrazov pre krátky film.

Zaujímalo ma, ako možno pohyb zachytiť nie prostredníctvom digitálnej presnosti, ale ako stopu – ako oneskorenie či ozvenu svetla. Tento návrat k fotografickému procesu som vnímala ako fyzický aj mentálny akt spomalenia, ako spôsob prehodnotenia vzťahu medzi záznamom, pamäťou a stratou. Z vyvolaných fotografií plánujem komponovať krátky film.

Rovnako považujem za veľmi prínosné nielen na osobnej ale aj profesnej rovine nadviazanie kontaktu s dvomi rezidentkami z Linza - Christine a Nikol, ktoré boli na tiež na rezidencii v

Egon Schiele Centre. Možnosť spoznať kontexty tvorby iných umelkýň považujem za veľmi obohacujúce.

Rezidenciu v Egon Schiele Art Centre považujem za kľúčovú skúsenosť v mojom ďalšom umeleckom aj osobnom vývoji. Poskytla mi čas a priestor zastaviť sa, experimentovať a prehĺbiť vzťah k materiálu, k zvuku aj k prostrediu.

Možnosť pokračovať v tvorbe niekoľko mesiacov po absolvovaní štúdia, s finančnou podporou a zázemím inštitúcie, považujem za veľké privilegium. Umožnilo mi to nadviazať na predchádzajúci výskum a súčasne otvoriť nové smerovanie, v ktorom sa prehľbuje prepojenie medzi zvukom, obrazom a materialitou.

Som veľmi vďačná za poskytnutý priestor, dôveru a podporu, ktoré mi umožnili vytvoriť kontinuum medzi experimentom, introspekciou a spoločným zdieľaním.

